

vníkli — třebaže vstoupili se souhlasem (P-a) vynuceným poměry a okolnostmi, avšak přece proti jeho vůli — do obydlí P-ova, když jest další větou rozhodovacích důvodů, které stížnost formální vadnosti nevytýká, zjištěno, že si toho, vynucenosti souhlasu a opačné pravé vůle P-ovy, museli býti podle stavu věci obžalovaní vědomi. Předpoklad svémocnosti vstupu a jeho rozporu s vůlí P-ovou není rušen ani případným přesvědčením obžalovaných, že dav nemůže býti uklidněn jinak než vyjednáváním s P-em, že vyjednávání jest v zájmu i P-a, a že tento sám si je přeje (ovšem jen, co stížnost opomíjí, pod nátlakem davu). Účel takového vstupu vyčerpával by se v tom, že přes svémocnost a protiprávnost vstupu byli by odpovědnosti zaň prosti, kdyby se byli v domě, do něhož vnikli, omezili na věcné a klidné vyjednávání, nepoužívající jako prostředku nátlaku na vzpírající se vůli P-ovu ani (skrytého) poukazu na dav a jeho rozdrážděnost, a nepřidali k bezpráví, spočívajícímu ve vniknutí do cizího domu, další bezpráví v rozsudku zjištěné, záležející v tom, že jeden z nich za souhlasu ostatních jako spolupachatelů vyhrožoval P-ovi, že jinak, t. j. nevyhotoví-li žádané prohlášení, dělníci vše rozbijou. Ovšem vytýká stížnost tomuto zjištění rozpor s výpověďmi svědků Bruna i Jindřišky P-ových, kteří prý při svém výsledku dne 8. července 1927 udali, že při prvním příběhu bylo mluveno rozumně a nebylo žádným způsobem vyhrožováno. Než výtka ta jest, nehledíc k jinaké její pochybenosti, bezpodstatná již proto, že z protokolu o hlavním přelíčení není patrné, že protokoly sepsané s manžely P-ovými dne 8. července 1927 byly při hlavním přelíčení čteny, a za opravu protokolu nebylo žádáno, takže soud jejich obsah vůbec v úvahu vzíti nesměl (§ 258 první odst. tr. ř.), a nelze proto stěžovatelům vyvozovati rozpor se spisy porovnáváním obsahu těchto protokolů s důvody rozsudku. Nesoulad napadené části rozsudku s výpověďmi manželů P-ových při hlavním přelíčení však stížnost ani netvrdí a podle příslušných záznamů tvrditi nemůže. K vývodům, které odvozují nedostatek vykonaného násilí z oněch výpovědí P-ových, nedbajíce opačných zjištění rozsudku, netřeba odpovědět, protože nedoličují zmatek § 281 čís. 9 a) tr. ř. jimi uplatňovaný po zákonu. Nezáleží posléze na tom, že obžalovaní jednali v nouzi, jsouce ve své existenci ohroženi výrobou i P-em provozovanou. Nouze ta byla jen pohnutkou, neodčiní protiprávnost souzeného skutku, neruší závěr o vědomí a o úmyslu obžalovaných a zbavila by je odpovědnosti jen, kdyby se byla rovnala stavu neodolatelného donucení ve smyslu § 2 g) tr. zák., kdyby jí byli obžalovaní bezprostředně na životě ohroženi; to však stížnost netvrdí. Tím, co uvedeno, ukázala se stížnost obžalovaných R-a a B-a vůbec a i stížnost obžalovaného P-a, pokud napadá rozsudek v příčině prvního z příběhů, neodůvodněnou a byla proto zavržena.

Čís. 3266.

Beztrestnost podle § 187 tr. zák. předpokládá, že pachatel do doby, co se o jeho činu již vrchnost nepochybně dověděla, nahradil z účinně

lístosti sám (nikoli však za něho jiný) celou škodu z jeho činu vzešlou. Nestačí pouhé zajištění škody zřízením práva zástavního.

Narovnáním s poškozeným stane se pachatel beztrestným, když nejen narovnání uzavře, nýbrž je také dodrží a poškozenému dá v určitém čase náhradu (§ 188 b) tr. zák. úsudkem z opaku); nezáleží na tom, že se poškozený původně spokojil s pouhým zajištěním a zda by byl došel plné úhrady, kdyby byl včas zástavní právo realizoval.

(Rozh. ze dne 22. září 1928, Zm I 185/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 31. ledna 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 b), § 281 tr. ř. Po věcné stránce — čís. 9 b) § 281 tr. ř. — namítá stěžovatel, že nalézací soud posoudil právně mylně otázku beztrestnosti obžalovaného z důvodu účinné lítosti. Zmateční stížnost má za to, že notářským spisem z 8. července 1922, zřízeným dříve, než se o činu obžalovaného dověděl soud, — zejména narovnáním v něm sjednaným a zřízením práva zástavního, byly veškeré nároky ing. E-a úplně vyrovnány, — správně veškerá škoda z trestného činu obžalovaného jím úplně nahrazena. Zda došel ing. E. ve skutečnosti ze zástavního práva plného uspokojení čili nic, jest prý nerozhodno; podle názoru zmateční stížnosti stačí, že se s tímto zajištěním spokojil a že zástavní právo mohl a měl realizovati dříve, ihned po době splatnosti pohledávky k 1. srpnu 1922. Kdyby tak byl učinil, byl by prý došel plné náhrady 193.192 Kč 15 h, které podle výpočtu zmateční stížnosti představují veškerou škodu z trestného činu, poněvadž z částky, uvedené v rozsudku, ze 218.192 Kč 15 h dlužno prý odečíst 25.000 Kč, jež E-ovi nahradil ředitel P. ještě před zřízením notářského spisu. Než zmateční stížnost jest na omylu. Podle formálně bezvadných zjištění rozsudku bylo proti obžalovanému zavedeno trestní řízení pro činy, jež jsou předmětem odsuzujícího rozsudku, k návrhu státního zastupitelství ze dne 18. března 1923. Byl pak proti němu vydán zatykač dne 31. března 1923. Aby byl beztrestným, byl by musil do této doby, kdy se o jeho činech již nepochybně dověděla vrchnost, nahraditi z účinné lítosti sám, nikoliv však za něho jiný, celou škodu z jeho činu vzešlou. Tato škoda činí podle rozsudkových zjištění celkem 218.192 Kč 15 h, kterážto částka představuje zpronevěřené peníze, do nichž nutno započítati i částku 25.000 Kč, kterouž sice nahradil stavitel P., která však mu nebyla obžalovaným jako pachatelem činu nahrazena. K úplné náhradě celé této škody obžalovaným však nedošlo, neboť soud zjišťuje, že obžalovaný před tím, než se o jeho činu dověděla vrchnost, jednak se zavázal, že zaplatí

ing. E-ovi dlužnou částku 265.698 Kč 97 h, v níž jsou obsaženy vedle hotových výpůjček i »různé náhrady«, zejména také částky uvedené v rozsudku v úhrnné částce 218.192 Kč 15 h, nejdéle do 31. července 1922, jednak zajistil ing. E-ovi touž úhrnnou částku s úroky a poplatky, zřídil mu notářským spisem z 8. července 1922 na svých nemovitostech právo zástavní, avšak, jak rozsudek dále zjistil, svého závazku nedodržel, smluvené částky nezaplatil ani v ustanovené lhůtě ani vůbec. Nestal se tedy beztrestným, poněvadž zákon v takovém případě předpokládá, že obžalovaný nejen uzavře narovnání, nýbrž že je také dodrží a poškozenému dá v určitém čase náhradu (úsudkem z opaku § 188 b) tr. zák.). Že pouhé zajištění škody zřízením práva zástavního nelze pokládati za »napravení« celé škody z činu vzešlé ve smyslu § 187 tr. zák. a že takové zajištění nezaručuje beztrestnost, dovodil správně první soud. Stačí jen dodat, že pro danou otázku jest úplně lhostejno, zda se poškozený původně spokojil s pouhým zajištěním a zda by byl došel plné nebo větší úhrady, kdyby byl včas právo zástavní realizoval, poněvadž zákon stanoví přesně jako podmínku beztrestnosti včasnou, dobrovolnou a úplnou náhradu škody pachatelem, nikoliv pouhé její zajištění. Že náhradě škody ve smyslu § 187 tr. zák. nelze klásti na roveň, nahradí-li ji za pachatele někdo jiný, v souzeném případě stavitel P., vyplývá z úvahy, že v takovém případě chybí závažný předpoklad beztrestnosti, totiž dobrovolná náhrada škody poskytnutá obžalovaným samým z účinné lítosti, nikoliv osobou třetí za něho. Z toho, co uvedeno, plyne, že první soud posoudil otázku beztrestnosti podle § 187 tr. zák. správně a že rozsudek není stížen právním omylem.

Čís. 3267.

Lhůta k provedení zmateční stížnosti počíná dnem doručení rozsudku obžalovanému, neprodlužujíc se opětným doručením rozsudku obhájci.

K provedení zmateční stížnosti po případě stačí, učinil-li obžalovaný, jemuž byl rozsudek u soudu doručen, do protokolu takové údaje, v nichž lze aspoň částečně spatřovati ono provedení.

(Rozh. ze dne 22. září 1928, Zm II 381/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 6. srpna 1928, jímž byla uznána vinnou zločinem jednak dokonaného, jednak nedokonaného veřejného násilí zločinem poškozením cizího majetku podle §§ 8, 85 b) tr. zák., zločinem veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním podle § 99 tr. zák. a přestupkem krádeže podle § 460 tr. zák.